

1902

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 ..
Negyed évre . . . 3 ..
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények.
jutányosan közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. ezrednél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felolós szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

Kisiparosaink és a gyáripár.

A kereskedelemügyi miniszter érdekes leiratot küldött a napokban egyik ipar-terület előterjesztésére, melyben ez v é d e l-
met kért a kisiparosok számára a mind-
inkább erősödő gyáripár ellen. A leiratnak
alapja az volt, hogy Temesvárott állami
segélylyel egy cipőgyárat létesített a minisz-
ter s ebben a temesvári ipar-területhez
tartozó cipészek sérelmet, sőt veszedelmes
konkurrenciát látnak. Az ipar-terület ez
okból egy felterjesztésben kérte a minisztert,
hogy álljon el szándékától. Több érvet hozott
fel ezen kérése mellett, melyekre azonban a
miniszter lakonikusan megjegyezte, hogy az
egészséges kritikát éppen nem állják meg.

A „szövetkezés“ barátaira nézve
különösen érdekes a leiratnak az a része,
a melyben kereskedelmi miniszterünk a kis-
iparosoknak helyzetük javításához az egyedül
helyes utat mutatja meg. Az ország gazda-
sági fejlődéséhez — mondja a leirat — okvet-
len szükséges, hogy gyárak alakuljanak. A
nemzetek nagy versenyében szerepeljünk mi
is, ne csak kiváló minőségű, hanem
megfelelő mennyiségű készítmények-
kel is. A kisiparos, ha kiválat tud is produ-
kálni, sokat nem termelhet, a versenyben
pedig a mennyiség ép oly fontos tényező,
mint a minőség. A gyáripár fejlesztése elől
elzárkózni tehát nem lehet; ámde ez nem
azt jelenti, hogy a kisiparos a gyárakkal
szemben ekzisztenciáját ne tudja fentartani.
Tö m ö r ü l j e n e k i p a r o s a i n k s z ö v e t-
k e z e t e k b e n . A szövetkezés a kisipart a
gyáripár színvonalára emeli, mert a szövet-
kezés módot nyújt ahhoz, hogy nagyban és
kiváló minőségűt termelhesse.

A kereskedelmi miniszter utal leiratában
arra, hogy szövetkezetek alapítását tőle telhe-
tőleg hathatósan támogatta. Eddigél 46 kis-
ipari szövetkezet alakult s erre a célre a
kereskedelemügyi kormány 127.000 korona

államsegélyt engedélyezett és megfelelő hitel-
szervezet létesítésével 1,257.088 korona hitel
nyújtását is lehetővé lette.

Az államnak e jóakaratu támogatásával
szemben annál csodálatosabb tehát, hogy
iparosaink még mindig, szinte irtóznak ipari
szövetkezetek alakításától, mert 46 ipari
szövetkezetet határozottan kevésnek kell
mondanunk.

Érdekesen fejti ki a leirat továbbá azt
is, hogy szociális szempontból mennyivel
kívánatosabb az, hogy a mostani kisipar
támogatása és gyárak létesítése helyett,
inkább az ipari szövetkezetek száma szapo-
rodjék. A mai kisipar keretében — s ez áll
különösen az ország fővárosára — a segéd-
munkásokat modern rabszolgáknak lehet
tekinteni. Különös jelenség, hogy ezzel szem-
ben a gyárakban alkalmazott munkások
kevésbé vannak ilyen alárendelt helyzetben,
a gyárakban sokkal többet lehet keresni,
mint az egyes kis műhelyekben.

A temesvári cipészek felajdulása tehát
abban az esetben volna indokolt, ha az
ország kisiparosai saját helyzetük javítására
a kellő mértékben megkísérelnék a szövet-
keztet, a tömörülést. Addig azonban, míg ez
az eshetőség be nem következik, igazva van
a kereskedelemügyi miniszternek. A jelen
esetben az ő állítását még inkább igazolja
az, hogy a cipészipar nálunk különben is
hanyatlásnak indult. A miniszter leirata
számadatakkal mutatja ki, hogy ez az iparág,
melynél a fogyasztás nem szűnt meg, de
nem is szűnhet, mindinkább alacsonyabb
nívóra szállt. Gazdasági érdekeinek meg-
követelik tehát, hogy a külföldnek már ugys
erős versenyével szemben az állam, mint a
gazdasági érdekek legfőbb őre, keressen vala-
mely orvoslást. Magyarországot előzől a
külföldi gyári cipő, természeti szükség tehát,
hogy az idegen készítmények invázióját
hasonló fegyverrel verjük vissza.

Igy érvel a miniszteri leirat — hozzá-
tenni valónk édes-kevés van, nézetét mi is
osztjuk.

Ha majd a magyar kisiparosság fel-
ismeri boldogulásának egyedüli helyes útját,
ha az ipari szövetkezetek el fogják
érni azt a számot, a mely az egészséges
fejlődéshez és a külföld hatalmas versenyének
visszaveréséhez elegendő lesz: akkor kevésbbé
lesz szükségünk gyárakra.

A miniszter leiratából örömmel vesszük
még tudomásul, hogy a közgazdasági
politikánk sulypontja a szövetkezeti eszme
térhódítására van fektetve, reméljük, hogy a
felülről jövő intést iparosaink minél előbb
észre fogják venni.

A népszámlálás és tanulságai.

Nagyjában befejezve a nagy munka! Együtt
lesz nemsokára a rengeteg számadat az állam köz-
ponti statisztikai hivatalában és hónapok szorgos mun-
kája lesz, mely ezt a horribilis anyagot feldolgozza
és részletes áttekintésben mutatja be a megszámlált
országnak. Azt mondják, hogy a népszámlálás eléggé
pontos adatokat szolgáltat, mert a publikum már nem
fogadta oly nagy bizalmatlansággal a népszámlálási
biztosokat s el tudta őket választani az adóösszeírási
bizottságtól. Tiszta s komoly alaposággal összeállított
kimutatás lesz tehát arról, hogy miye van Magyar-
országnak s ebből aztán megállapíthatjuk majd azt
is, hogy miye nincsen.

Tartunk tőle, hogy az új nagy statisztika nem
fog minden tekintetben kedvező adatokkal kedves-
kedni. Egy inséggel és nyomorúsággal teljes tél
kellő közepén számlálták össze az ország vagyont,
pangott az ipar, kereskedelem, gyöngye volt a forgalom
s a birtok értéke. Ha nyár derekán, mikor még a
legszegényebb embernek is van a körülményekhez
képest fölöslege abból, amit a tejbe apríthat, tör-
tént volna meg a népszámlálás, bizonyára kedvezőbb
adatokat tüntetne fel a legszegényebb nép vagyoni
dolgában. S ezért ne csüggeszzenek beuntüket a
statisztikának erre vonatkozó számadatait, mert azok

TÁRCSA

Menekvés az adó elől.

Sztropkói Haluska Jónásné és menyét a közös
ellenség békítette ki. Az az igaztalan adóexekuczió.
Mert úgy történt, hogy az idősb ugyanarról az
összegekről, amit a menyének járandóságképp kifizetett
szintén adózott, így hát a menyének adott havi
segélyre új adó nem volt vehető.

Felebbeztek, instánziákat irattak. Sztropkóról
be-bejártak a városba azon a híres erdőn keresztül,
a pörvesztőhöz.

Az erdő farkasai most még jobban vonyítottak,
mert nem csupán két éltes nő ült a kocsin, de egy
csomó tyúk, kácsa és liba, ami kívánatosabb pecse-
nyének ígérkezett.

Ez a báromfisereg vészjóslon hallatta az el-
hagyott udvartól vett bucsuhangjait; amire csikorgó
fogú farkasok feleltek rémes üvöltéssel.

Az ügyvéd átvette az élő rekompenzációt és
irta tele panaszszal az özvegyek kérvényét.

De hiába volt minden. A pecsét k ott lógtak.
Le volt pecsételve az öreg sztropkói Haluska Jónás
írásztala, a családi képek, a fehérneműs almárium.
A sertések száma és a tehénké is mind belekerültek
az ellicizitálandó holmik közé. Fölírták a nyoszoly-
lyákat és a két özvegy sirva nézegette, hogy im-
ez mind nem az övék már, elviszik, elhordják, meg-
szentségtelentik.

Kesergésük közepett lépett be hozzájuk a falu
zsidaja: ügyes, értelmes boltos, ki már háromszor
likvidált és most nyolczvan éves öreganyja nevé-
n vezette az üzletet, melyből a falu élt és ivott.

— Mit ólálkodik itt? — rivalt reá a két özvegy.
— Még nincs itt licitáció.

— Oh, kérem alázatosan, tekintetes asszonyaim,
én nem a licitációra jövök. Egy tanácsot adok,
ha meg nem vetnék. Uraságom volt nekem is, apám-
nak is minden Haluska. Ivnét vettem a buzát, a
birkát, a levagni valókat, a pálinkát, a borokat, hát
sajnálom magukat és segíteni akarnék.

— Mit tudna maga segíteni, hiszen még az a
pörvesztő ügyvéd sem tudja kijárni. A pecséték itt
vannak!

— Kérem alásan, mi az a pecsét? Azt egy
ügyvéd sem tudná levenni, mert a mire a fináncz
ráette a kezét, azt csak fizetéssel lehet onnét le-
olvasztatni!

— Hát mit fecseg akkor, mikor tudja, hogy
nincsen pénzünk! Hozott talán maga?

— Nekem nincs, tekintetes asszonykáim, de van
eszem! Lássák, mikor engemet bormérem és boltom
után legelőször adóztattak meg, én a feleségemre
irattam a boltot. Nekem nem volt semmim! Ha
nincsen semmim, akkor rajtam nem kereshetnek!
Mikor aztán a feleségemet akarták licitálni, akkor
az iratta rá az öreganyámra az üzletet. Most az
vezeti, pedig tetszik tudni, hogy az öreg már alig
hall valamit, aztán csak úgy lézeng! Mikorra ő reá
kerül a sor, akkorra meg is halhat, aztán, ráhagyja
iskolás fiamra az üzletet és kiskorukat nem igen
bántanak! Hehe! Van én nekem eszem! Apró adót
szivesen fizetek, de adóhátralékos nagy summát —
soha!

Lás-ák, ha maguk eladnák a birtokot, az 24
óra alatt megvolna és akkor jöhet a fináncz!

— Hm! — felelte idősb sztropkói Haluskáné.
— Hát aztán ki venné meg oly hamar?

— Hát kérem alásan, az én anyám!

— Ugyan menjen, hiszen előbb mondta, hogy
se hall, se lát, csak úgy lézeng! Hát minnek annak
a birtok!

— Kérem alásan, mi szüksége van arra egy
földbirtokosnéknak, hogy lásson, hallon? O megveszi
csak und pakk! Csak az a kérdés, mennyi az ára?

A két özvegy összebujt tanakodni. Eszükbe
jutott, hogy a család elhalt férfitagjai sokszor emle-
gették: megér ez a birtok testvérek közt is negyven-
ezer pengőt. Azóta többet is ér. Hátha csak negyven-
ezer pengőt is megkapnak, akkor is jól járnak, mert
megszabadulnak a kettős adótól és beköltözhetnek
szivük vágya szerint minden magyar nő Mekkájába,
Budapestre. Ott aztán keresse a fináncz! Igaz, hogy
fájt a szívük a régi ház, a kert és a szép erdő után.
No meg a malom is az övék volt, ott a Garam
vizén! Jaj, az a szép malom! S a sok pisztráng!
Meg a Riska tehén, no meg a sok disznó, a birkák!
De hát két özvegy mit pöröljön hun adóért, hun a
biztosításért? S a két özvegy egyszerre mondá a
zsidónak!

— No, ha megveszi és egyszerre kifizeti az
árát, hát negyvenezer forintért oda adjuk!

— Jajaj! — sopánkodott a zsidó. — Hát mit
gondolnak? Ez rém pénz ám!

— Egy fillérrel sem alább! — mondák kórusban
az özvegyek.

— Kérem, ez nyolczvanezer koronát tesz ki.
Mi pedig csak harmincezer forinttal bíruuk. Mit
gondolnak az uri asszonyok!... Hiszen ez egy
szükség eladás, ágens nélkül. Itt engedni kell. Aztán
az adót mind rajta keresik ám majd, ha eimennek
innét! Az ő anyja most hatvanezer koronát megad,
de annál még egy batkát sem többet. Ez is nagy
pénz. Ezen Budapesten házat vehetnek, mert most
a házak olcsók. Tizezer koronát egy év mulva adnak.

A két asszony csak pörölt, csak vonakodott;
el is ment a boltos, meg vissza is jött, míg egyszer
csak reászánták magukat és átvették a pénzt és a
falusi nótárius előtt írásban kötelezték magukat, hogy
a birtokot az öreg asszonynak mindenestől átadják
s a maradék pénzre egy évig várnak.

minden valószínűség szerint a legeslegminimálisabbak lesznek.

Sokkal inkább tartunk azoktól a kedvezőtlen adatoktól, melynek a kisbirtokok számának csökkenését fogják minden valószínűség szerint hirdetni. Igen, azt hisszük, hogy most kevesebb a kisbirtok Magyarországon mint tíz esztendővel ezelőtt volt. Elnyelte a nagybirtok, az adó és a gabonauzsora. A nagybirtok, mely mint hitbizomány ledönthetetlen akadály a kisbirtok terjeszkedésének, ellenben minden alkalmat megragad arra, hogy a kisbirtokot magába olvaszsa. A nagybirtok, a mely az ő kitűnő modern gazdasági berendezésével és gépeivel és nagy kvantitások termelésével olyan hatalmas konkurrencziát csinál a kisgazdának, mert olesóban és gyorsabban tud szállítani mint emez s mert lépést tud tartani a börzék spekulánsaival. Az adó, mely aránylag 25-ször nagyobb súlylyal nehezedik a paraszti birtokra mint a nagybirtokra, amelynek leszállítását már emberemlékezet óta sürgetik és ígérnek. A gabonauzsora, mely ugyanakkor midőn a gazdát égető szükségében kísérgeti, egyttal megcsalja és kirabolja. És hosszú tizesztendő alatt, mely annyi nagyszabású czélszerű új alkotásra nyújtott alkalmat, nem változott, sőt rosszabodott a kisbirtok helyzete. Nem fogunk semmi javulást látni a tíz év előtti népszámlálás és a mostaninak a kisbirtokra vonatkozó adatai között.

Tapasztalni fogjuk azonban a nagybirtok szaporodást s megerősödését.

A kimutatás elé, mely az ország kisiparának és kereskedelmének állapotát tárja majd elénk, sem nézünk rózsás reményekkel eltelten.

A kisipar helyzete, tudja mindenki határozottan rosszabodott a gyárak és Ausztria konkurrencziájá által. Nem egy hajdan virágzó iparágrol még csak említést sem fog tenni a nagy statisztikai kimutatás. Ezek az iparágak eltűntek a föld színéről. Tíz év előtt még csak tengtek valahogy, de a legutóbbi tíz év gazdasági viharai és válságai elsöpörték őket. Az iparágak, melyek életképesek és okvetlen, mindennapi szükségletet elégítenek ki, rosszul boldogulnak. A gyárak és az osztrák konkurrenczia nem engedik őket lélekzetvételhez jutni. De kibírnák a versenyt, ha hitelünk lenne. Németországban, melynek ötvenszer kifejtettebb gyáripara van, mint Magyarországnak, virágozik a kisipar, mert az állam és a társadalom kezét fogott, hitelt nyújt neki és adó kedvezményekkel és egyéb előnyökkel támogatja.

A kiskereskedelemben pedig hallatlanul egészségtelen konkurrenczia fejlődött ki. A boltok száma Magyarországon a legutóbbi népszámlálás óta megduplázódott. Természetesen a csődök és hamis bukások száma is. A kiskereskedelmet nem kívülről jövő nyomás rombolja, hanem a verseny határtalan szabadsága.

S a minő mértékben gyöngült a kisipar és kereskedelem, olyan mértékben erősödött a gyáripar és nagykereskedelem.

A népesség szaporodásából kelatkező forgalmi és kereskedelmi nagybodadás hasznát a nagy emberek látják, a nagybirtokosok, a gyárosok s a pénzintézetek. A felsőbb tízezer anyagi megizmosodása — az alsóbb milliók anyagi gyöngülése: ez lesz

általánosságban az eredménye a század elején tartott nagy népszámlálásnak.

Megbecsülhetetlen tanulságokkal fog szolgálni e népszámlálás! Forgassuk, tanulmányozzuk majd! Mert az adatok tengeréből tisztán fogjuk látni azt, hogy hol kell és hogyan segíteni. A számok beszélni és inteni fognak!

Gazdasági iskola Pancsován.

Az utolsó évtizedben százerekre rugó befektetéseket tett városunk, a verseny által fenyegetett kereskedelmi forgalom érdekében.

A versetz-kubini vasúttársaság által Pancsovára tervezett vonalnak egyesek önféjsége és korlátolt rövidlátása által történt meghiusítása következtében kénytelen volt a város két millió korona kiadással a mi vasutunkat, kiépiteni, a Temes szabályozásra, rakpart építésre kiadott százezrek szintén a város ipara és kereskedelme érdekében adattak ki. Mit sem változtat a dolgon az, hogy ezen befektetések által teremtet közlekedési előnyöknek az összlakosság is részese, mert a majdnem három millió korona értékű beruházások a kereskedelem és ipar érdekében történtek.

Hogy ezen a város anyagi erejéhez mért óriási beruházások mikor, mennyit és kinek jövedelmeznek az még nagyon kérdéses.

Kettő azonban már is bizonyos. Bizonyos az, hogy a munkás viszonyok nem javultak sőt rosszabbak lettek és hogy a milliók kölcsönök törlesztése a város ös sz z l a k o s s á g á r a háramlik.

Ezen összlakosságnak legalább három ötöd része őstermeléssel foglalkozó földmives.

Nem akarjuk azt állítani, hogy a drága és még mindig kétes jövedelmezőségi beruházások az őstermeléssel foglalkozó lakosságnak éppen hátrányára vannak, az azonban tagadhatatlan, hogy a földmivelő-napszamosoknak egyes ezelőtt állandó kereseti forrásai (fuvarozás stb.) nagyban megcsapantak általa.

Részint ezen kedvezőtlen munka-viszonyok, részint azon szomorú tények, hogy városunkban a földmivelés nagyon is egyoldalú és majdnem minden ágában elmaradt, teszik sürgősen szükségessé, hogy a föld termőképessége okszerű gazdálkodás által emeltessék.

Szóval legfőbb ideje, hogy városunk 12—13000 lakosa érdekében tegyen valamit.

Nem milliók befektetésekre, nem holmi eget ostromló eszmék megvalósítására van szüksége a „földmivelő hamupipőkének“ hanem az okszerű gazdálkodás elemeinek megismerésére.

Ennek egyedül alkalmas eszköze pedig az ország-szerte szervezésben levő gazdasági ismétlő iskola, melynek életbe léptetését már évek óta huzzák-halasztják a városházán.

Nem akarunk ez alkalommal foglalkozni a közgyűlési teremben már egyszer elhangzott azon felfogással, mely szerint Pancsova tulnyomóan ipart és kereskedést üző város, nem szándékunk most az állattenyésztés érdekében tett indítványok leszavazásával foglalkozni, hanem arra figyelmeztetjük a városatyákat, hogy itt a legfőbb ideje és a kedvező alkalom az elmaradt és elhanyagolt földmivelő osztály érdekében valamit tenni.

A szakministerek ugyanis m i n t a g a z d a s á g g a l egybekötött gazdasági szakiskolát akarnak Pancsován létesíteni és e czélból 20 hold földet és 18.000 korona egyszersmindenkori hozzájárulást kérnek a várostól.

Az érintett intézmények létesítésével alkalom nyujtának városunk parasztagzáinak az itt még

úgyszólván ismeretlen gazdasági ágak művelését tapasztalni, az ifjuságnak pedig az észszerű gazdálkodáshoz szükséges ismereteket megszerezni. A gazdasági iskola szaktanítójában pedig tapasztalt tanácsadója volna a sok tekintetben járatlan földmivelőinknek.

Ezek oly elemi és a mellett feltétlen szükségletek, melyeknek előteremtésétől még nagy anyagi áldozatok árán sem szabadna a városnak visszariadnia. De az adott körülmények között nincs is áldozatról szó, mert a gazdasági iskolai czélokra átengedett 20 hold tiszta jövedelmének 80% a város pénztárába folyik, mely összeg ha nem is több, legalább is annyi lesz mint a jelenlegi haszonbér.

A város gazdaközönsége tehát joggal elvárhatja a közgyűléstől, mely oly nagyon érdeklődik pl. a patikárosok megélhetése iránt, hogy egyszer az ő érdekei iránt is kellő érzékkel fog viseltetni.

G a z d a s á g b ó l.

A baromfi betegségei.

Mint tudva van, a baromfi között futó betegségi eseteken kívül gyakran olyan pusztító betegségek lépnek fel, hogy méltan a legnagyobb figyelmet igénybe veheti annak a megismerése, miként kell azok ellen védekezni, ha nem akarjuk egy napon minden szánysunkat elveszíteni.

A betegség kitörése után, vagy mihelyt rendtelenséget veszünk észre valamely állaton, azt azonnal el kell a többtől különíteni s különös figyelemmel kell lenni a tisztaságra. Különösen az utóbbi dolog mennyi kívánni valót hagy hátra! A legtöbb esetben általában a tisztaság hiánya okozza a betegséget és gyakran már az egyszerű tisztogatás és ezenkívül egy-egy kanál ecetnek a beadása elégséges az állat kigyógyításához.

Valamely fellépő betegség első tünetei azonnal észrevehetőek onnan, hogy a különben falánk tyukok elvesztik étvágyukat és fürgeségüket, nem járnak csoportosan, félrevonulnak, tollaik közé dugott fejfel egy lábön állanak, tollazatuk elveszti fényét és tarruk rendszeren sötétebb színt vesz és összezugorodik, végül hogy váladékuk a fark alatt lelog és fehér vagy zöldes, kemény vagy vizenyős.

A betegségeknek annyi faja van, hogy arról egész könyvet lehetne írni. Ezért itt csak a leggyakrabban előforduló betegségeket akarjuk megismertetni.

Az orrfolyás vagy nátha az orrlukakból nagy mennyiségben előtörő váladékból nyilvánul. Ha ez a betegség hosszabb elhanyagolás után krónikussá válik, gyakran szemgyuladása megy át. Ellenszere: száraz, meleg helyiség és puha táplálék.

A diphteria egyike a leggonoszabb betegségeknek és gyakran egész tyukokat kipusztít. Ez a betegség gyakran az elhanyagolt orrfolyás következménye, megtámadja a torkot és légesöveket, a melyeknek nyálkahártyái genyet választanak ki, a mely igen ráadás. Az ezen betegség által megtámadott állatok külső megtapintásra igen forróak és állandóan levegőt után kapkodnak és gyorsan lesaványodnak. Ha a szemből már genyes váladék folyik ki vagy az orrból már vér is jő, az állat pedig fulladozik, akkor a gyors elpusztítás az egyetlen szer, a melylyel az egész állomány az elpusztulástól meg-

Folytatása a mellékleten.

Amely nap ez megtörtént, az özvegyek sirva fakadtak, mert az öreg zsidó asszonyt nyálábra fogva fektették, szemük láttára, a családi feszület alatt levő nyoszolyába. Az egyik özvegy lekapta a falról a keresztet.

Az új földesasszony úgy sipogott, úgy elterpeszkedett és nekik nem volt más teendőjük, mint a pénzzel koosira ülni és elutazni.

Még látták, a mint a boltos a sok pecsétet letépegette és kidobálta az ablakon. Nem bánták.

Fölévre Budapestre, eszükbe jutott, hogy él itt még egy sztrókói Haluska János nevezetű rokonuk, a ki Budán valami hivatalt kapott. Fölkeresték és ennek a közbenjárására jó lakást vettek és berendezkedtek.

Mint magánzók voltak bejelentve, kik kis tőkejük kamataiból éldegélnek. Ezerkétszáz forintot hajtott a pénzüik a takarékbán, hát ők nagy óvatosan a felét vallották be a házimesternek, a házak eme nagyhatalmu czerberusának. A bevallás után adóivük körülbelül hatvan forint adóról fog szólni. — gondolák, — midőn alig egy hét múlva ott volt nálunk újra az adóexekutor és a sztrókói tartozás fejében lefoglalta új butorait, mindenüket, sőt zártörés végett büntető följelentést is tett ellenük.

— Hová menekülünk? Mi lesz velünk? Még tán be is esznek, mert az az ember letérdelte a pecsétet! Oh, hát hiába volt a mi áldozatunk, hiába kotyavetyéltük el birtokunkat, itt is megtalálták!

Egész éjjel sirtak-rittak.

Hajnaltal elvánszorogtak ahhoz a hivatalnok öcsésükhöz. Mikor ez az esetüket meghallá, azt a tanácsot adta nekik, hagyják ott a lepecsételt lakásukat, aztán költözzenek hozzá. Ő majd bejelenti őket, mint rokonait, a kiket ő tart el. Fizessék neki

a tartáspénzüket, sőt jobb lesz, ha reá is iratják az egész kötvényeiket, így jó lélekkel megeskühetnek, hogy vagyontalanok és így adó alá nem vehetők! Különben még azt is kikutatják, mily pénzintézetnél vannak részvényeik és kötvényeik és akkor lefoglalják azt is.

A két özvegy hálálkodva fogadták a sok jó tanácsot s a lelkek uramöcsémjük még aznap saját nevére iratta az egész vagyonértékü készpénzt.

Nyugodtan feküdtek le aznap, mert jó lélekkel elmondhatták: nincs egy garasuk sem.

Egy kis szobában aludtak s hajnalig áldották a jó rokont, aki őket befogadta és minden bajtól meg fogja menteni.

— Most jöjjön a fiuanc! — szolt katonásan idősb sztrókói Haluska Jónásné. — Most vegyen el valamit, ha tud!

— Csak hadd jöjjön! — ismételte az ifjabb özvegy. Nincs most már semmink! A mi eszünkön ugyan tul nem jár többet a fiuanc!

— Te, — szolt fölénnyel az idősb asszony — én azt gondolnám, meg kéne az öcsénket valamivel meg lepni jóságáért!

No már igazán! Megérdemi! Ugy is, mint hallám a takarítónéjától, véknyan fizetik!

— Milyen csendesen van a másik szobában. Nehogy fölkeltsen bennünket. Figyelmes, fiuom ember!

— Az a! — mondá a másik. — Hjah, sztrókói Haluska-vér!

— No, nem egészen! Mert valami polgárcsaládból való anyja volt, amint hallám!

— Nem jól emlékszel, fiam! Az apja fölkel-tözött ide Budapestre, oszt egy szép zsidóasszonyt szeretett meg. Attól való ez a fiu!

— Hm. Azért görbőbb hát az orra, mint a miénk! Csodálatos!

— Mindegy, akármilyen az orra, a szíve jó! Itt nála biztonságban vagyunk!

— Én énekelni szeretnék, oly vignak érzem magamat. Képzélheted, egy hete volt karácsony és már mennyit szenvedtünk!

— No de most már vége van!

— Hála Istennek! — felelte rá a másik s boldog mosolygással újra elszendergének.

Kifáradtak a sok álmatlan éjszakában. Azután már nem kelett pirulniok, mert a nevüket az újságba nem tehetik többé ki, hogy árverezés lesz nálunk ekkor s ekkor.

Már délfelé lehetett, mikor a két asszony éhes-ségében korgó gyomorral fölkeltek.

Kiléptek a külső szobába, de az öcscsük nem volt sehol.

Az asztalon azonban ott feküdt számukra egy levél tőle.

Okulát rakva szemére olvasta el öregebb sztrókói Haluska Jónásné a levelet.

„Kedves nagynéném!

Köszönöm, hogy nekem ajándékozták összes értékpapírjait, én már el is adtam mind. Rég ohajtottam, hogy nyomoruságos hivatalomtól megválhassak. Végre az önök jósága megmentett sanyaru helyzetemtől. Isten áldja magukat! Ne féljenek, az adó-exekutor önöket többé nem fogja zaklatni, csak maradjanak az én lakásomban. Itt nem keresik, ők már tapasztalásból tudják, hogy itt soha sem találhatnak semmit. Rég szeretek egy leányt, most elveszem! Én elutazom messze. Hiába keresnek! Vissza úgy sem jövök. No még ajándékot vissza nem vehetnek többé. Egyet megjegyezek azonban, azt, hogy úgy is én lettem volna örökösük. Egyelőre kamatot fizetek, küldök. Mint hálás öcsésük, tolmácsolom, hogy ha netán még Sztrokóra visszatérnének azért a mara-

Melléklet a „Végvidék“ 1901. január 27-ik, 5. számához.

menthető. Könnyebb esetekben gyógyítható a betegség, a mennyiben a beteg állatot azonnal el kell különíteni a többi től és torkát timsóval és citromsavval ecsetelik. A petrolenum is hathatosnak bizonyult, a melylyel az orrlukakat és a csőrt kell ecsetelni.

A szembetegségek mindig veszedelmesek. Az ily betegségekbe esett állatokat legjobb mielőbb leölni.

A pipsz a nyelvet és a szápadlást befedő nyálkahártya elszáradása, a nyelv hegye elszárad, miáltal az állat akadályozva van a táplálkozásban. Ellenszere: egy evőkanálnyi vízben feloldandó 20 ccentigrammnyi chlorkáli forró vízben s ha az oldat kihült, egy tollal a csőrt ecseteljük, továbbá a nyelvet és az inyt. Két-háromszori ecsetelés elég. Végül a tyukkal megitatunk egy kávéskanálnyi ricinuszolajat, aztán egy ládába zárjuk, a melybe tiszta vizet adunk neki itatni, a melybe literenként 2 grammnyi kén-savat kevertünk. A sokszor alkalmazott nyelvbőr-lehúzás kínzása az állatnak, a mi nem is használ a pipsz ellen.

A begy megkeményedése a túlbőséges és kizárólagos maggal való etetés következménye lehet. Az állat elveszti falánkságát, fölkapja ugyan a magot, de mindannyiszor visszaejti és behúzott nyakkal gubbaszt. Ellenszerül elégséges néhány kanálnyi eczet beadása reggel és este. Az eczet különben is a legcélszerűbb gyógyszer mindennemű emésztési zavar ellen, a melynek alkalmazása mellett azonban egy-két napig minden táplálékot meg kell vonni az állattól. A begy fölvgása és kiürítése is gyakran sikerrel alkalmaztatott, ez azonban minden esetben veszedelmes az állat életére és csak mint végső eszköz ajánlható.

A sorvadás gyengeség és emésztési zavarok kifolyása, a melyeket okszerűtlen táplálás vagy valamely emészthetetlen tárgy lenyelése okozott. Rendesen az állat menthetetlen és legjobb leölni es eltemetni, mert az ilyen állatok húsertéke egyenlő a semmivel.

Az elhullás különben a legkülönbözőbb okokból következhetik be. A legelő dolog mindenkor a beteg állat azonnali elkülönítése és az ől tisztán tartása legyen, nem árt ezenkívül az ől ily esetekben fertőtleníteni.

H I R É K.

Angolország gyászja. Az agg királyné, India császárnője, Viktória, 82 éves korában meghalt. Míg élt, háromszáz tizenöt millió lélek fölött uralkodott. Birodalmában a nap soha le nem nyugodott s midőn érette imádkoztak sokféle nyelvű és színű alattvalói, százezer nyelven könyörögtek az Istenhez. Hat élő gyermeke, harmincegy unokája és harminczhét dédunokája siratja. Uralkodása alatt az angol nemzet huszonnegy háborút vívott a világ nemzetével. Mindenik háborúban győztek, csak a búr-háború kimenetele kétséges, mely még mindig folyik. A nemesszívű királynő koporsóját az angol nemzet részvétele állja körül, de az angol nemzet gyászában Európa is résztvevő szívvvel osztozik.

Adományok a Nepkonyhának. A szegény iskolás gyermekek Népkonyhájában az elmúlt héten a következő adományok folytak be: Schimics Mártonné és Reineck Róza k. által a „Männer Gesang-Verein“ álarozos és jelmez estélyén elarusított „kokicza“-ból befolyt 18 korona 36 fillér; az „Imperial“ kávéházban talált 1 kor.; Maximovics Anna 1 kosár zöldség; Feymann Gyuláné 8 kgrm. hagyma; Frischauf Józsefné (Hertelendyfalva) 40 kgrm. burgonya, 16 kgrm. bab

dék pár ezer forintjukért, amivel a zsidó még tartozik maguknak, vigyének magukkal egy okosabb embert is, mert valóban igaza volt szegény anyáknak, hogy az agyvelője nem egészen jól van megalkotva a Haluskáknak.

Hálás üzenésük: János.

A két özvegy sóbálványnyá vált.

Mikor kétségbeesésükben és szegyenletükben vissza indultak Sztropkóra esendesen, összeesve mind a kettőnek egy imadsága volt csupán, hogy a farkasok az uton egyék meg őket. Részketek is azóta örökösen. Csak hogy az idősb bölintő rozsketést kapott. Az ifjab pedig ide-oda mozgatta fejét. Egyik azt fejezte ki — igen, a másik — nem!

De a farkasok sem jönnek akkor, amikor hívják őket s így a két öreg asszony visszaérkezett a zsidó boltjához, hogy ott utolsó romját vagyonuknak fölvehessék.

A boltos azonban hallani sem akart pénzfizetésről.

De egy ajánlatot tett nekik: vegyék vissza a házukat, lakjanak ott és gazdálkodjanak. A maradék-tartozás fejében öt évre bérbe adja nekik a birtokot. Mert ők úgy sem értenek hozzá. Azután takarékoskodjanak, hogy újra bérbe vehessék! En is ugy csináltam! Próbálják meg! S a mi fő, adót nem kell fizetniök, mert nem tulajdonosok.

Hálás szívvvel foglalták el a régi rezidenciájukat az öregek, hiszen öt év sok idő! Ki tudja, ének-e tovább?

és egy kosár kalarabé: Nemcsék Anna 3 drb. nagy kenyér; Gruby Ignác 30 kgrm. burgonya. Fogadják a nemesszívű adakozók az egyesület hálás köszönetét.

Rendkívüli városi közgyűlés A város törvényhatósági bizottsága még január hó folyamán rendkívüli közgyűlést tart, melyen a gazdasági iskola ügye fog tárgyalatni.

A kereskedelmi és iparos tanoncziskolák felügyelő-bizottsága jan. 24-én tartotta alakuló közgyűlését Martin Imre elnöke alatt. A bizottságban a tantszabályt Zilahy György igazgatón kívül Geeser Béla és Sztodola Pál képviselik. Martin Imre elnök a majdnem teljes számban megjelent bizottsági tagokat melegen üdvözlölvén a bizottságot megalakultának nyilvánítja. A felügy.-bizottság jegyzőjéül Sztodola Pál választotta meg. Zilahy a tanulók előmeneteléről, viseletéről s az iskolatogatósról tett jelentést, mi tudomásul vétettet; bemutatja továbbá az órarendet, mely sokszorosítottan fog s minden felügy.-bizottsági tagnak meg küldetik. Iskolatogatóknak febr. és márcz. hóra a keresk. tanoncz iskolához Dr. Marjanovics Pál, az ipar. tanoncz iskolához Lazar N., Balgács Lőrincz és Obradvovics Stojko, a r. k. vallás órába German Nándor ag. kel. vallásórába Stojcsics János küldettek ki — Elhatározta még a bizottság a hitan intenzivebb tanításának megvalósítása végett a vallásközlők. ügyi miniszterhez felterjesztést tenni s kéri, hogy engedélyezzen több díjat a hitoktatás részére. Végre elhatározott ugyancsak a vallásközlők. ügyi miniszterhez, sürgős felterjesztést tenni, hogy az ipar-tanoncz iskola tanerőit nevezze már ki, illetve bizza meg őket, s egyben utalványozza az összes tanerők tiszteletdíját, mert eddig minden díj nélkül tanítanak.

Műkedvelő-előadás. A torontál-vásárhelyi műkedvelők, a kik a T. Vásárhelyen felállítandó Kossuth-szobor javára rendezik a műkedvelői előadásokat, február 10-én fogják Pancsován a Trombita-szálló nagytermében a „falu rosszát“ előadni. A rendezőbizottság ezen szándékáról a „Társaskör“ s „Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület“ átiratban értesítette, kérve azokat, hogy hazafias vállalatokat erkölcsileg és anyagilag támogassa. Meg vagyunk győződve, hogy mindkét egyesület minden lehető meg fog tenni, hogy az előadás „telt ház“ előtt folyjon le.

A város térképe. Könnyen áttekinthető, gyönyörű kivitelű a város most megjelent térképe, mely a város utcáinak újabb elnevezését s a legújabb házszámazást is felöleli. Sajnos, hogy a megdicsért térkép nem Pancsova, hanem Ujvidék város térképe. Vajjon ráér-e a pancsovai építészeti hivatal valaha, korszakalkotó tervezkedései között, városunk helyzetéről pontos térképet készíteni? Ki mondja meg!

Áthelyezés. Deutsch Mátyás tor. almasi állami tanítót vallás- és közokt. miniszter az alsóvárosi állami fiúiskolához, az Onody eltávolozásával megüresedett tanítói állásra, áthelyezte.

Új szabályrendelet. Egy nagy hiányt pótló új szabályrendeletet tárgyalt a mult héten az építészeti bizottság. Eddigélé ugyanis a város területén boldog-boldogtalan ügy építetett a hogy neki tetszett, a mennyiben a közbiztonsági szabályokat betartotta. Csak ennek a fejtelenségnek tulajdonítható, hogy városunkban oly sok az egészségtelen nedves lakás. Ezen segitendő P a v l o v i c s György városi főmérnök é p i t k e z é s i szabályrendeletet dolgozott ki, melyet a szabkibizottság már tárgyalt is.

„A falu rossza“ Torontál-Vásárhelyt. A torontál-vásárhelyi Kossuth szobor javára az ottani polgárokból alakult műkedvelők által rendezendő műkedvelői előadást „a falu rosszát“ már most csütörtökön tartják meg. Az igen érdekes előadáson városunkból is számosan fognak részt venni.

Szt. Száva ünnepély. A szerb hitközség ma ünnepli az iskola védszentjének Szt.-Szavának ünnepét. Ez alkalomból d. e. 11 órakor a hitközség díszteremben tartatik meg az ünnepélyt. Este pedig a szerb felső leányiskola tartja beszédját a Trombitás termében.

Tüzoltó laktanya. Az önkéntes tűzoltó egyesület régóta huzodó laktanya ügye végtére dűllőre jutott. A város által előlegezendő építési költségekre vonatkozó közgyűlési határozatot a miniszter jóváhagyta. Ennek folytán e hó 19-én már meg is tartották az építési munkálatokra az árlejtést, mely alkalommal B a l g á c s Lőrincz jónévi építész ajánlata fogadtatott el, ki a 22808 kor. 94 fill. előirányzott építési költségből 6-4% emedményt tett. A laktanya építése, mely 21341 kor. 25 fill. költséggel eszközöltetik, már kora tavasszal veszi kezdetét.

Sorozás Pancsován. Pancsova városi sorozó járásban az 1901. évi újoncz-állítás a már megállapított és jóváhagyott tervezet szerint f. évi április hó 29. és 30-án lesz.

Tuz. Starsova község hívői között csütörtökön délután e hó 24-én nagy riadalom volt. Ugyanis a templomban tűz ütött ki. Egy oltár és sok templomberendezési tárgy lett, daczára tűzoltók s lakosság fáradozásának, a tűz martalékává. A kár körülbelül 3000 korona.

Népszámlálás. Torontál-Beresztócz községében a népszámlálás eredménye igen öröndetes, a mennyiben a lakosság az utolsó népszámlálás óta 507 lélekkel szaporodott. 1890-ben a lakosság száma 2982 lélek volt, a mostani pedig 3489.

Házi vívó verseny. Agrimma Gyula vívómester, ki városunkban már megkezdte a vívást kedvelők tanítását, ma délután 5 órakor vívótermében — Kellermann féle ház — házi vívóversenyt rendez, melyre a vívósport kedvelőket a rendező szívesen lát.

Talált betetkönyv. A napokban egy Csigi Tamás nevére szóló posta takarékpénztári betetkönyv találtatott. Tulajdonosa kellő igazolás mellett a rendőrségnél átveheti.

Tilalom. Szerda óta a Duna jegén, mivel a jég már törekeny, nem szabad átjárni.

Ragályos betegség. Jelenleg 5 házban van ragályos betegség és pedig 7 személy beteg. Ezek között 6 kanyaróban s 1 typhusban fekszik.

Holápdás. A rendőrség egy embert „holápdázlet“ miatt, mely tudvalevőleg be van tiltva, 300 koronára pénzbírságra, behajthatatlanság esetében 15 napi elzárásra ítélte. Talán ezen esetről okulnak majd a „holápdások.“

Katonaszkevény. Szmilkovics György, ki Belgrádban ette a szerb király kenyerét, megúnta a katonai szolgálatot s a napokban átszökött mi hozzánk.

Mulasztók elleni eljárás. 56 kereskedő s iparos ellen, kik tanonczaitkat nem küldték rendesen a tanoncziskolába, a hatóság az eljárást megindította.

Bíróság előtt. A bajai járásbírósnál a mult héten elítéltek egy dautovai atyafit 3 havi fogságra. Az ítélet kihirdetése után figyelmeztette vádlottat a bíró, hogy az ítélet ellen föllebezhet. „Jaj — válaszol az atyafi — de nekem nincs ám arra való pénzem.“ — A bíró felvilágosítja, hogy az nem kerül pénzbe, mire a vádlott nagy mérgesen vágja ki: „No hát, ha azt ingyen adják, nem is érhet sokat. Tölem bele íthet a mennyikő, nekem nem kell a potya.“ — Az atyafi persze most leüli a három hónapot, mert az ingyen—apelláta nem kellett!

Hegedüs miniszter köszönete a postásoknak. Karácsony es újév alkalmával ugyancsak kijutott a munkából derék postásainknak. Mikor mindenütt szünetelt a munka, akkor ők a legfárasztóbb munkát végezték. Oriási volt a forgalom a két ünnepen s az mindenütt a legnagyobb pontossággal lett lebonyolítva. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter most a hivatalos lapban a következőket írja:

A m. kir. posta- és távirada Személyzetéhez! Örömmre szolgál, hogy az elem terjesztett jelentésekből arról győződhettem meg, miszerint a posta- és távirada személyzete a nagy mérvben fokozott karácsonyi újévi forgalom által reá rótt feladatnak buzgalma és kitartása folytán sikerrel felelt meg. Midőn ezért az összes személyzetnek elismerésemet fejezem ki, egyuttal számítok a jövőben is ügybuzgalmára és hazafias köteleességűdására. Bpest, 1900. január 15.

Hegedüs, s. k. A miniszter elismerő szavait az összes személyzettel hivatalos uton közlik. S a miniszter elismeréséhez magunk részéről hozzá fűzhetjük a mi elismerésünket is, melyben bizonyára az egész közönség osztozik, melyet a derék postások oly lelkiismeretes buzgalommal szolgálnak.

Az állomási főnökök új dolga. Érdekes ujításról értesülünk a vasut köréből. A M. Á. V. igazgatósága fölhívást intézett az állomási főnökökhez, hogy a vonatok megérkezése után szigoruan ellenőrizzék az utasok jegyeit. Az utóbbi időben gyakran fordul ugyanis elő, hogy az emberek hamis vagy elhasznált jeggyel utaznak, sokan pedig abban bizakodnak, hogy a kalauz tovasiklik fölöttük s nem veszi észre, hogy jegyük sincsen. Ezért a főnökök tartoznak a megérkezésnél elkérni mindenkitől a jegyet, következik azonkivül a szabad- és kedvezményes-jegyek felmutatását. A főnöknek azután kimutatást kell róla készítenie, milyen rövid idő alatt képes megfelelni ennek a kötelezettségének? A rendelet intencziójához szó sem fér, mert igaz hogy gyakran fordul elő a vasuton visszaélés, ez a rendelet azonban panaszra ad máris okot. Végre is sok az olyan utas, akinek sietős dolga s mégis kénytelen várni, amíg nagy ember-tömegben rákerül a sor s a főnök urak sorba nézik nagy alaposággal, hogy helyes-e a jegy lebélyegzése, vagy egyáltalában megvan-e a jegy. Hiszen azért vannak ott a kalauzok és ellenőrök hogy ők végezzék ezt a dolgot, akkor már utközben is meggyőződhetnek a jegykérdés helyessége felől. Végezzék az ellenőrök nagyobb lelkiismeretességgel a munkájukat, ne ugy, mint eddig, amikor utazhatik tiszter is az ember, amíg egy eleven ellenőrt lát. Akkor aztán nem lesz rá szükség, hogy a közönséget is háborgassák sietős utjában.

Joslas a burokról az 1901-ik évre. A híres párisi jónő Lay-fondville asszony, a kit egész Franciaországban „modern Pithia“ néven ismernek, az átforduló alkalmából ismét előállott jóvendölésével. A „Gaulois“ egyik munkatársa a napokban meginter-
vieolta s ennek elmondta véleményeit az 1901 ik esztendőnek az egész világot érdeklő bekövetkezendő nevezetesebb eseményeiről. Arra a kérdésre, hogy a transvaali háború miképen fog bevégződni — így válaszolt:

Még sokáig elhúzzák a háborút, de a búrok határozottan győztesek maradnak; két legjelesebb hadvezértük bámulatos dolgokat fog művelni. A búrok teljesen függetlenül akarnak élni s inkább meghal-
nának egy szálig, mintsem Anglia hegemoniája alá kerüljenek. Még a békebírószag gondolatával se igen tudnak megbarátkozni Transvaalban. Az angol királynő bizalmas környezetének befolyása folytán, de meg humanus szempontból is hajlandó a csapatokat lassanként visszahívni Délafrikából és méltányos békét kötni Transvaal. Az angol nép is jőllakott már a háborúval. Az intervenczió tulajdonképpen az orosz udvarból fog kiindulni. Az orosz papság igyekszik rábírní a ezárt, hogy fogadja Krüger elnököt. A ezár ugyan még vonakodik, mert nem akar Angliával ki-
kezdenni, szereti a békét, óvakodik minden konfliktustól, de végre mégis meg fog hajolni a főpapság kívánsága előtt.

— **A magántisztviselők sorsjátéka.** A magántisztviselők országos szövetsége, mely képviselője, szószólója és védője az ország egész magántisztviselői karának, sikerről-sikerre vezeti azokat a törekvéseket, melyeket programjába foglalt. Megalakulásának rövid ideje óta a magántisztviselők helyzetének javítása érdekében oly erélyvel és kitartással harcol, hogy munkáját a kormány olyannyira figyelembe veszi, hogy ma már minden magántisztviselőket és keresk. alkalmazottakat érintő kérdésben a szövetség véleményét meghallgatja. A tisztességtelen versenyre vonatkozó törvény és az e napokban nyilvánosságra kerülő kereskedelm. alkalmazottak jogi helyzetét szabályozó törvénytervezet előkészítésében a szövetség már tevékenyen részt vett. Az erkölcsi siker mellett gondoskodik a szövetség arról is, hogy bogy az állástalan kartársak felszámolására és az állásuk megőrzésére országos szervezésére megfelelő anyagi alapot teremtsen s a kormány, méltányolva a szövetség ily irányú törekvését, a célra 200.000 korona terjedelemben sorsjáték rendezését engedélyezte. Kétségtelen, hogy e sorsjáték sikere a magántisztviselők helyzetének lényeges javítását jelentené s csak természetes, hogy akkor, a midőn a magántisztviselők először kérnek támogatást, a nagy társadalom követni fogja a kormány segítő példáját. A bankok, vállalatok, magánczégek és az állásban levő kartársak már is özönével vásárolják e koronás sorsjegyeket, hogy a maguk fillérettel hozzájáruljanak ama alap megteremtéséhez, mely a keresk. alkalmazottak részére segítő központot létesíteni és védelmet nyújtani a szerencsétlen helyzetbe került kartársaknak. Tekintetbe véve, hogy a nemes jótékonykodás gyakorlása mellett 1408 nyereséggel között szerencse is érheti azt ki a magántisztviselők sorsjegyeiből vásárol, valóban helyes célra fordított fillér az, mely a sorsjegyekbe fektették. Tehetségéhez képest ki-ki támogassa hát a társadalom ez intelligens, derék osztályát!

Karcolat.

Apró betűk, apró események.

Pancsova, január 26.

Azt mondják, hogy benne vagyunk a haute saisonban, sőt már kifélé is haladunk és Pancsova mégis olyan csendes, mint Fiume mellett a tenger. Ha nap-nap után nem hirdetnék újabb meg újabb falragaszok, hogy itt és itt ilyen meg ilyen jótékonycéltől . . . (ha még egy szót megismétel: ütök. a szerk.) . . . rogyásig kell táncolni, azt sem hinném el, hogy Karneval uralkodása idejét éljük, — annyira eseménytelen az a nagy család, mely a „pancsovai társadalom“ nevére hallgat. De az a közmondás, hogy nincs olyan telt szénás szekér, melyre még egy villával ne férne, — olyan formában is áll. hogy: nincs olyan eseménytelen város, melyben egy villára való pletyka ne történe. Ezekről a kiböngészett apró epizódokról bátorodom ezennel lerántani a leplet.

Minden valamire való leleplezés ünneplésséggel szokott megtörténi és első sorban a hatóságnak kötelessége azon megjelenni.

Az első szó tekát legyen a felállítandó „normal óra“ alatti uraké, a kiknek tudvalevőleg az okoz legnagyobb gondot, hogy miként egyszerűsítsék a közigazgatást.

Ne ijedjenek meg, kérem, nem valami száraz, közigazgatási téma következik itt, hiszen ahhoz mi épp oly keveset értünk, mint maga a „normal óra-alja.“ (Ezzel nem sértek senkit, hogy is értene a közigazgatáshoz egy óra alja.)

Csupán egy életre való eszmét fogok itt megörökíteni. Egy oly eszmét, mely szintén a közigazgatás egyszerűsítését célozza s a mely egy volt városatyától eredt. (Minálunk ugyanis nem oppor-tunus, hogy „ténylegesített“ városatyának eszméje is legyen.)

Olyan ötlet ez, a mely túlszárnyal minden ilyenmü tervezetet és valóban megfontolásra érdemes.

Az én véleményem az, — mondta meg nem nevezett volt városatyá, — hogy a közigazgatás leg-egyszerűbben úgy egyszerűsíthető, ha nyáron be-szüntetik a pancsova-belgrádi helyi hajó közlekedés-t; telen pedig fejvesztés terhe alatt feloszlatják a Manyikbéli sörasztaltársaságot . . .

Hát ez tényleg egyszerű is, meg nagyszerű is. Maga az ötlet pedig annyira frappáns, hogy ennek mintájára még a következő intézkedéseket tartom szükségesnek a közigazgatás egyszerűsítése érdekében.

Először: az Istenek vagy egyéb illetékes körök vitessék el a leendő óra alól az összes dohányzó készleteket.

Másodszor: a diványok helyére készítessen a hatóság új aktaszekrényeket e fölirattal: dolgozni vagy megszökni!

Harmadszor: az egyes hivatalok ajtajaira füg-gesszenek olyan vörös czédulákat, mint a minöket a ragályos betegek szobáira szoktak illeszteni. Ez esetben senki sem fogja vizitelléssel háborgatni a kol-legáját,

Negyedszer: minden közigazgató kapjon egy ellenőrizhető „lépésmérőt.“ Erről meg lehet majd állapítani, meddig ült nyugodtan az íróasztala mellett és meddig tett sétalépéseket a város érdekében.

Az sem fölösleges, hogy a „normal“ óra-aljának kevésbé hivatalos helyeihez időmérő automatát állit-sanak. Ha mindezek után sem lesz egyszerűbb a köz-igazgatas, akkor legegyszerűbb, ha más emberek egy-szerűsítik ezt a nagy gépezetet, — nem én.

De most már haladjunk el az óra alól, mert ott úgy sem szokás sokáig időzni; még azoknak sem, a kiknek az hivatásuk.

. . . A következő kis értekezést lestem el a minap a „hajléktalanok menhelyén“, így nevezik a bohémek azt a kávéházat, a hol minden délután összegyűlnek hitelre és feketére.

A világ látott és a „vagyonos osztály“ kalaber parti szenvedélyes kibiciz előadó a következőképpen adta elő tapasztalatait.

— Szinte röstelem, hogy a 20-ik századnak kel-let bekövetkezni, hogy oly egyszerű ember mint én azon meggyőződésre jussak, hogy még is csak jobb egy törvényhatósági joggal felruházott városban, mint egy rendezett tanácsú városban lakni . . .

Milyen különbség van e két különböző rangú város között az arany szabadság tekintetében, arról tegyenek tanubizonyságot azon elmondandó önkénykedések, melyekkel egy rendezett tanácsú város főkapitánya boszantani merészi a lakosságot . . .

— A rendezett tanácsú város főkapitánya a egy valóságos pasa. Képzeljék, megteszi azt, hogy a városi orvos által megnézeti a piaczon árusított tejet, vajjon nincs-e benne . . . viz?! és ezen viz-gálatokhoz maga is elmegy, a hamisított tejet ott rögtön kiönteti s a hamisítót később még meg is bünteti.

— Megteszi azt is, hogy a háztulajdonosoknak szigoruan meghagyja, hogy a sikos járdát hamuval, fűrészpórral, vagy homokkal hintsék be, sőt még az ujságban is felhívja őket erre és a mi a csodák leg-nagyobb csodája, rendeletének mikénti végrehajtást illetve betartását ellenőrizi is. (Ráér az ilyesmire, mert kicsi városban kicsi a dolga.)

De azt is megtiltja, hogy tele kanákkal végig járjanak télviz idején a járdákon, nehogy az ellocsaut viz megfagyva sikkossá tegye a járdát s a járók-kelők elcsuszának.

Pedig hát mi köze neki ahhoz, (?) van-e az én házam előtt járda vagy nincs? — sikos-e az, vagy sem? Ha sikos, ne járjon rajta senki s akkor el sem esik! Aztán mi köze van neki ahhoz, hogy valaki elesik? Láthatta az illető, hogy a járdát tükörsima jég borítja s ha ezt látta és mégis rá ment, úgy csakis azért ment rá, hogy elesék. — Ez az ő egyéni szabadsága, kérdem tehát, van-e joga a ren-dezett tanácsú város főkapitányának azt nekem el-tiltani, hogy ha én akarok, el ne essem.

De tesz még ezen rendezett tanácsú város főpotentája más önkényes dolgot is. — Multkor, igaz még december elején, — voltam egy közeli r. t. városban s ott egy barátomnál szálltam meg . . . Vasárnap volt, — este volt, — vacsora után is volt s a theafogyasztás közben bejön a konyhatündér s kér a házi asszonytól kimaradási engedélyt. — Óh egék: Nálunk t. i. Pancsován, csak mi férjek kérünk ilyet a feleségünktől, azt is csak akkor, ha a hét folytán jól viseltük magunkat, — azon kis (?) r. t. városban pedig a cselédnek szolgálatadójától kimaradási engedély szükséges! Kérdeztem miért? a válasz ez volt: hogy az ottani rendőri szokás szerint oly cselédet, kinek nincs kimaradási engedélye, András bácsi a felsőbbség rendeletéből a „Freimusik“ alkal-mával imádójának karjai közül akkor is kiragadja, habár az a Bumardon és nagy dob andalító hang-jai között a paradicsom küszöbén képzelet magát és egyszerűen lázas állapotának csillapítása végett hű-vőre teszi. (De reményem, hogyha már a paradi-csomban lenne, nem háborgatná!?)

Ezen intézkedés mint mondják, azt eredményezte, hogy a cselédnek éjjel nem esattangolnak s hogy az által sok mindenféle rossznak eleje vétetik s állítják a házi asszonyok, hogy nem árt a cselédre kissé a hatóságnak felügyelni.

Azt is mondták, hogy a r. t. város főkapi-tánya nemcsak a súlymérték- és ürmértékeket viz-sgálja, de megállit egy-egy cselédet s az általuk súly-vagy ürmérték szerint vásárolt élelmi czikkeket a hivatalos mértékekkel után méri. Ugyan hát min-denre reá ér ezen úr, csak hogy a nagy publikumot boszantsa?

De tovább még ezen kisvárosi alkirály, — érzékenyen bünteti az éjjeli időben utca hosszát hangversenyzőket; bírság alkalmazása mellett adja tudtokra, hogy a város utcájára nam hangversenyterem

s hogy orditozásukkal a békés lakosokat álmaikban háborgatják, az pedig tilos.

Uram isten! Milyen rossz egy kis r. t. városban házi úrnak, tejelárusítónak, cselédnek és éjjeli csa-vargónak lenni!!!

Mi pancsovaiak azt hiszem már nem is tudnánk inni hamisítatlan tejet, el sem tudnánk lenni anélkül, hogy a mostani hideg időben a sikos járdán el ne essünk, szégyenkeznénk cselédünk szemébe nézni, ha tőlünk kimaradási engedélyt kérnének s ha éjjelen-ként az orditozók egyszer-kétszer föl nem verünek, kénytelenek lennénk arra a szomszédokat fölkérni.

Oh! mi boldog pancsovaiak! a mi törvény-hatósági joggal felruházott városukban ily önkényt és hivatalos hatalommal való visszaélés nem mernék elkövetni?! Azért is van nálunk példás rend, ezért is vagyunk mi oly boldogok. Nemde így van???

En.

440. sz.

1901.

Hirdetmény.

A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 36. §-a értelmében felhivatnak az adozók, miszerint saját jól felfogott érde-kében az adókönyveiket lezárás végett folyó évi február hó 8-ig okvetlenül mutassák be, mivel ellenesetben a mulasztók az idézett § d. pontja értelmében 2—10 koronai pénzbírsággal súj-tatni fognak, felhivatnak továbbá azok, a kik az 1900. év folyamán az adóleírásra vonatkozó határozatok birtokában vannak, hogy ezeket is a községi pótdadó leírása végett mutassák be.

Pancsován, 1900. évi január hó 25-én.

Városi adóhivatal.

Bogoszavlyevics,

vár. tanácsnok.

1-1

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Thierry A. gyógyszerész

vérképző és tápláló valódi

Hämatin-pasztillái

a legmegbízhatóbb szer a vérszegénység, sápadt-ság és ezek következményeinek megszüntetésére. Kerüljük a gyomoridegek túlzottatását és tompit-asát előidéző nehéz vasborok használatát és alkalmazzuk csupán ezen enyhe, könnyen emész-tető pasztillákat. Minden doboznak a készítő aláírásával kell ellátva lennie. Egy doboz ára **4 korona**, mely összegnek postautalványon való előleges beküldése után díjmentesen eszközözi a küldést

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára

Pregradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

281. sz.

1901. tkv.

Hoffherr és Schrantz czégnek Vászits Ársza és társa elleni végrehajtási ügyében kérvénye a 22724/900. tkv. sz. árverési hirdetmény kiigazítása iránt.

Végzés.

Tekintettel arra, hogy jelen vjhajtási ügyben **Sándorffy Adolf** követelése járulékaival együtt ki-elégítést nyert s így a 22724/900. tkvi sz. alatt ki-bocsátott árverési hirdetményvel az árverés tévesen rendeltetett el nevezett végrehajtató követelésének végrehajtási czéljából ugyanazért ezen kibocsátott 22724/900. tkvi sz. árverési hirdetmény és fellételek hatályon kívül helyeztetnek s kibocsátatik a kö-vetkező

Visszarverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék. mint tkvi. hatóság a **Hoffherr és Schrantz** czég által előterjesztett kérelem folytán **Sándorffy Adolf és társai** végrehajtatónak **Vászits Ársza és Ávrám Persza** elleni végrehajtási ügyükben a kielégítést nem nyert jelzálogos hitelezők követeléseinek kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. s 185. §-a értelmében Vászits Ársza és Ávrám Persza tkvi tulajdonosok czrepajai és Radovancev Darinka késedelmes árverési vevő bavanistei lakosok ellen a Czrepaja községben fekvő és a czrepajai 2001. sz. tkvben foglalt: 1) 536. ö. i. sz. házra 800 □-öl házhelyre 702 kor. a czrepajai 2427. sz. tkvben foglalt: 2) 289. hrsz. 800 □-öl kertre 160 kor. becsárban a visszarverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel köz-hírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja község-házában **1901. évi február 22. napján d. e. 9 órakor** fog megtartatni a következő ügy a tkvi. hivatalban mint a Czrepaja községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.

2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is fog eladatni.

3.) Az árverelni szándékozók tartoznak az in-gatlan becsárának 10%-át vagyis 70 kor. 20 fill. és 16 koronát készpénzben vagy övadékképes értékpapi-rokban a kiküldött kezébe letenni.

Pancsován, 1901. évi január hó 7-án. A kir. tvszék. mint tkvi hatóság.

Bartha,

kübiró.

1-1

— **A magántisztviselők sorsjátéka.** A magántisztviselők országos szövetsége, mely képviselője, szószólója és védője az ország egész magántisztviselői karának, sikerről-sikerre vezeti azokat a törekvéseket, melyeket programjába foglalt. Megalakulásának rövid ideje óta a magántisztviselők helyzetének javítása érdekében oly erélyvel és kitartással harcol, hogy munkáját a kormány olyannyira figyelembe részesíti, hogy ma már minden magántisztviselőket és keresk. alkalmazottakat érintő kérdésben a szövetség véleményét meghallgatja. A tisztességtelen versenyre vonatkozó törvény és az e napokban nyilvánosságra kerülő alkalmazottak jogi helyzetét szabályozó törvénytervezet előkészítésében a szövetség már tevékenyen részt vett. Az erkölcsi siker mellett gondoskodik a szövetség arról is, hogy bogy az állatlan kartársak felsegélyezésére és az állásközvetítés országos szervezésére megfelelő anyagi alapot teremtsen s a kormány, méltányolva a szövetség ily irányú törekvését, a célra 200.000 korona terjedelemben sorsjáték rendezését engedélyezte. Kétségtelen, hogy a sorsjáték sikere a magántisztviselők helyzetének lényeges javítását jelentené s csak természetes, hogy akkor, a midőn a magántisztviselők először kérnek támogatást, a nagy társadalom követni fogja a kormány segítő példáját. A bankok, vállalatok, magán-czégék és az állásban levő kartársak már is özőnével vásárolják e koronás sorsjegyeket, hogy a maguk filléretvel hozzájáruljanak ama alap megteremtéséhez, mely a keresk. alkalmazottak részére segítő központot létesíteni és védelmet nyújtani a szerencsétlen helyzetbe került kartársaknak. Tekintetbe véve, hogy a nemes jótékonyság gyakorlása mellett 1408 nyeresemény között szerencse is érheti azt ki a magántisztviselők sorsjegyeiből vásárol, valóban helyes célra fordított fillér az, mely a sorsjegyekbe fektették. Tehetségéhez képest ki-ki támogassa hát a társadalom ez intelligens, derék osztályát!

Karcolat.

Apró betűk, apró események.

Pancsova, január 26.

Azt mondják, hogy benne vagyunk a haute saisonban, sőt már kifelé is haladunk és Pancsova mégis olyan csendes, mint Fiume mellett a tenger.

Ha nap-nap után nem hirdetnek újabb meg újabb falragaszok, hogy itt és itt ilyen meg ilyen jótékonyczélból... (ha még egy szót megismétel: ütök. A szerk.)... rogyásig kell táncolni, azt sem hinuém el, hogy Karneval uralkodása idejét éljük, — annyira eseménytelen az a nagy család, mely a „pancsovai társadalom“ nevére hallgat.

De az a közmondás, hogy nincs olyan teit szénás szekér, melyre még egy villával ne férne, — olyan formában is áll. hogy: nincs olyan eseménytelen város, melyben egy villára való pletyka ne történe.

Ezekről a kiböngészett apró epizódokról bátor-kodom ezennel lerántani a leplet.

Minden valamire való leleplezés ünnepelességgel szokott megtörténi és első sorban a hatóságunk kötelessége azon megjelenni.

Az első szó tekát legyen a felállítandó „normal óra“ alatti uraké, a kiknek tudvalevőleg az okoz legnagyobb gondot, hogy miként egyszerűsítsék a közigazgatást.

Ne ijedjenek meg, kérem, nem valami száraz, közigazgatási téma következik itt, hiszen ahhoz mi épp oly keveset értünk, mint maga a „normal óra-alja.“ (Ezzel nem sértek senkit, hogy is értené a közigazgatáshoz egy óra alja.)

Csupán egy életre való eszmét fogok itt megörökíteni. Egy oly eszmét, mely szintén a közigazgatás egyszerűsítését célozza s a mely egy volt városatyától eredt. (Minálunk ugyanis nem opportunus, hogy „ténylegesített“ városatyának eszméje is legyen.)

Olyan ötlet ez, a mely túlszárnyal minden ilynemű tervezetet és valóban megfontolásra érdemes.

Az én véleményem az, — mondta meg nem nevezett volt városatyá, — hogy a közigazgatás leg-egyszerűbben úgy egyszerűsíthető, ha nyáron beszüntetik a pancsova-belgrádi helyi hajó közlekedését; telen pedig fejvesztés terhe alatt feloszlatták a Manyikbeli sörasztársaságot...

Hát ez tényleg egyszerű is, meg nagyszerű is. Maga az ötlet pedig annyira frappáns, hogy ennek mintájára még a következő intézkedéseket tartom szükségesnek a közigazgatás egyszerűsítése érdekében.

Először: az Istenek vagy egyéb illetékes körök vitessék el a leendő óra alól az összes dohányzó készleteket.

Másodszor: a diványok helyére készítsen a hatóság új aktaszekrényeket e fölirattal: dolgozni vagy megszökni!

Harmadszor: az egyes hivatalok ajtajaira függeszzenek olyan vörös czédulákat, mint a minőket a ragályos betegek szobáira szoktak illeszteni. Ez esetben senki sem fogja vizitálással háborgatni a kollegáját,

Negyedszer: minden közigazgató kapjon egy ellenőrizhető „lépésmérőt.“ Erről meg lehet majd állapítani, meddig ült nyugodtan az íróasztala mellett és meddig tett sétalépéseket a város érdekében.

Az sem fölösleges, hogy a „normal“ óra-aljának kevésbé hivatalos helyeihez időmérő automatát állítsanak. Ha mindezek után sem lesz egyszerűbb a közigazgatás, akkor legegyszerűbb, ha más emberek egyszerűsítik ezt a nagy gépezetet, — nem én.

De most már haladjunk el az óra alól, mert ott úgy sem szokás sokáig időzni; még azoknak sem, a kiknek az hivatásuk.

... A következő kis értekezést lestem el a minap a „hajléktalanok menhelyén“, így nevezik a bohémek azt a kávéházat, a hol minden délután összegyűlnek hitlere és feketére.

A világ látott és a „vagyonos osztály“ kalaber parti szenvedélyes kibicz előadó a következőképpen adta elő tapasztalatait.

— Szinte rőstelem, hogy a 20-ik századnak kellet bekövetkezni, hogy oly egyszerű ember mint én azon meggyőződésre jussak, hogy még is csak jobb egy törvényhatósági joggal felruházott városban, mint egy rendezett tanácsú városban lakni...

Milyen különbség van e két különböző rangú város között az arany szabadság tekintetében, arról tegyenek tanubizonyságot azon elmondandó önkénykedések, melyekkel egy rendezett tanácsú város főkapitánya boszantani merészi a lakosságot...

— A rendezett tanácsú város főkapitánya egy valóságos pasa. Képzljék, megteszi azt, hogy a városi orvos által megnézeti a piacpon árúsított tejet, vajjon nincs-e benne... viz?! és ezen vizsgálatokhoz maga is elmegy, a hamisított tejet ott rögtön kiönteti s a hamisítót később még meg is bünteti.

— Megteszi azt is, hogy a háztulajdonosoknak szigoruan meghagyja, hogy a sikos járdát hamuval, fűrészpórral, vagy homokkal hintsék be, sőt még az újságban is felhívja őket erre és a mi a csodák legnagyobb csodája, rendeletének mikénti végrehajtást illetve betartását ellenőrizi is. (Ráér az ilyesmire, mert kicsi városban kicsi a dolga.)

De azt is megtiltja, hogy tele kanákkal végig járjanak télviz idején a járdákon, nehogy az elocsant viz megfagyva sikossá tegye a járdát s a járók-kelők elcsuszának.

Pedig hát mi köze neki ahhoz, (?) van-e az én házam előtt járda vagy nincs? — sikos-e az, vagy sem? Ha sikos, ne járjon rajta senki s akkor el sem esik! Aztán mi köze van neki ahhoz, hogy valaki elesik? Láthatta az illető, hogy a járdát tükörsima jég borítja s ha ezt látta és mégis rá ment, úgy csakis azért ment rá, hogy elessék. — Ez az ő egyéni szabadsága, kérdem tehát, van-e joga a rendezett tanácsú város főkapitányának azt nekem eltiltani, hogy ha én akarok, el ne essem.

De tesz még ezen rendezett tanácsú város főpotentája más önkényes dolgot is. — Multkor, igaz még december elején, — voltam egy közeli r. t. városban s ott egy barátomnál szálltam meg... Vasárnap volt, — este volt, — vacsora után is volt s a theafogyasztás közben bejön a konyhatündér s kér a házi asszonytól kimaradási engedélyt. — Óh egek: Nálunk t. i. Pancsován, csak mi térjek kérünk ilyet a feleségünktől, azt is csak akkor, ha a hét folytán jól viseltük magunkat, — azon kis (?) r. t. városban pedig a cselédnek szolgálatadójától kimaradási engedély szükséges! Kérdeztem miért? a válasz ez volt: hogy az ottani rendőri szokás szerint oly cselédet, kinek nincs kimaradási engedélye, András bácsi a felsőbbbség rendeletéből a „Freimusk“ alkal-mával imádójának karjai közül akkor is kiragadja, habár az a Bumardon és nagy dob andalító hang-jai között a paradicsom küszöbén képzeli magát és egyszerűen lázas állapotának csillapítása végett hű-vőre teszi. (De reményem, hogyha már a paradicsomban lenne, nem háborgatná!?)

Ezen intézkedés mint mondják, azt eredményezte, hogy a cselédek éjjel nem csattangolnak s hogy az által sok mindenféle rossznak eleje vetetik s állítják a házi asszonyok, hogy nem árt a cselédekre kissé a hatóságnak felügyelni.

Azt is mondták, hogy a r. t. város főkapitánya nemcsak a súlymérték- és ürmértékeket vizsgálja, de megállít egy-egy cselédet s az általuk súly-vagy ürmérték szerint vásárolt élelmi czikkeket a hivatalos mértékekkel után méri. Ugyan hát mindeure reá éz ezen úr, csak hogy a nagy publikumot boszantsa?

De tovább megyen ezen kisvárosi alkirály, — érzékenyen bünteti az éjjeli időben utca hosszát hangversenyzőket; birság alkalmazása mellett adja tudokra, hogy a város utcájára nam hangversenyterem

s hogy orditozásukkal a békés lakosokat álmaikban háborgatják, az pedig tilos.

Uram isten! Milyen rossz egy kis r. t. városban házi úrnak, tejelárusítónak, cselédnek és éjjeli csavargónak lenni!!!

Mi pancsovaiak azt hiszem már nem is tudnánk inni hamisítatlan tejet, el sem tudnánk lenni anélkül, hogy a mostani hideg időben a sikos járdán el ne essünk, szégyenkezni cselédünk szemébe nézni, ha tőlünk kimaradási engedélyt kérnének s ha éjjelenként az ordítóok egyszer-kétszer föl nem vernének, kénytelenek lennénk arra a szomszédokat fölkerüni.

Oh! mi boldog pancsovaiak! a mi törvényhatósági joggal felruházott városunkban ily önkényt és hivatalos hatalommal való visszaélés nem mernek elkövetni?! Azért is van nálunk példás rend, ezért is vagyunk mi oly boldogok. Nemde így van???

Én.

440. sz.

1901.

Hirdetmény.

A közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §-a értelmében felhivatnak az adozók, miszerint saját jól felfogott érdekében az adókütyvecskéket lezárás végett folyó évi február hó 8-ig okvetlenül mutassák be, mivel ellenesetben a mulasztók az idézett § d. pontja értelmében 2—10 koronai pénzbírsággal sújtatni fognak, felhivatnak továbbá azok, a kik az 1900. év folyamán az adóleírásra vonatkozó határozatok birtokában vannak, hogy ezeket is a közszégi pótdadó leírása végett mutassák be.

Pancsován, 1900. évi január hó 25-én.

Városi adóhivatal

Bogoszavlyevics,

vár. tanácsnok.

1—1

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Thierry A. gyógyszerész
vérképző és tápláló valódi

Hämatin-pasztillái

a legmegbízhatóbb szer a vérszegénység, sápadtság és ezek következményeinek megszüntetésére. Kerüljük a gyomoridegek túlzottat és tompítását előidéző nehéz vasborok használatát és alkalmazzuk csupán ezen enyhe, könnyen emészthető pasztillákat. Minden dobozban a készítő aláírásával kell ellátva lennie. Egy doboz ára **4 korona**, mely összegnek postautalványon való előleges beküldése után díjmentesen eszközli a küldést

Thierry A. gyógyszerész balzsam-gyára
Pregradában, Rohitsch - Sauerbrunn mellett.

281. sz.

1901. tkv.

Hoffherr és Schrantz czégnek Vászits Ársza és társa elleni végrehajtási ügyében kérvénye a 22724/900. tkv. sz. árverési hirdetmény kiigazítása iránt.

Végzés.

Tekintettel arra, hogy jelen vjhajtási ügyben **Sándorffy Adolf** követelése járulékaival együtt kielégítést nyert s így a 22724/900. tkvi sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményvel az árverés tévesen rendeltetett el nevezett végrehajtató követelésének végrehajtási czéljából ugyanazért ezen kibocsátott 22724/900. tkvi sz. árverési hirdetmény és feltételek hatályon kívül helyeztetnek s kibocsátatik a következő

Visszarverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. tvszék. mint tkvi. hatóság a **Hoffherr és Schrantz** czég által előterjesztett kérelem folytán **Sándorffy Adolf** és társai végrehajtatónak **Vászits Ársza és Avram Persza** elleni végrehajtási ügyükben a kielégítést nem nyert jelzálogos hitelezők követeléseinek kielégítését végett az 1881. évi 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. s 185. §-a értelmében Vászits Ársza és Avram Persza tkvi tulajdonosok czrepajai és Radovancev Darinka késedelmes árverési vevő bavanistei lakosok ellen a Czrepaja községben fekvő és a czrepajai 2001. sz. tkvben foglalt: 1) 536. ö. i. sz. házra 800 □-öl ház helyre 702 kor. a czrepajai 2427. sz. tkvben foglalt: 2) 289. hrsz. 800 □-öl kertre 160 kor. becsárban a visszarverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja községében **1901. évi február 22. napján d. e. 9 órakor** fog megtartani a következő úgy a tkvi. hivatalban mint a Czrepaja községben kifüggesztett és megtekinthető feltételek mellett.

1.) Kikiáltási ár a becsár.
2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is fog eladatni.
3.) Az árverelni szándékozok tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 70 kor. 20 fill. és 16 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1901. évi január hó 7-án. A kir. tvszék. mint tkvi hatóság.

Bartha,

ktbíró.

1—1

1902

Torontál-Vásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság.

M E G H I V Ó.

A Torontál-Vásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaságnak f. évi február hó 10-én délután 1/4 órakor az intézet hivatalos helyiségében megtartandó

X-ik rendes közgyűlésére

a t. cz. részvényesek ezennel tisztelettel meghívotnak.

T á r g y s o r o z a t:

1. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
2. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzletéről és az 1900. évi zárszámadás előterjesztése.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. A felmentvények megadása.
5. Határozathozatal a nyereség felosztására nézve.
6. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
7. Esetleges indítványok.

Ambrózy Sándor
elnök.

Szives tájékoztatásul: 22. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet részvénykönyvébe bejegyeztetett és a ki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig az intézet pénztáránál letéteményezte.

Torontál - Vásárhelyi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Zármérleg-számla. Lezáratott 1900. évi december hó 31-én.

VAGYON	Összeg korona értékben.	TEHER	Összeg korona értékben.
Pénzkészlet	3989	01 Alaptőke	72900
Váltótárca	312515	62 Tartalékalap	50602
Jelzálogkölcson	840	Különleges tartalékalap	2845
Előleg	4564	Tiszti óvadék	1200
Osztrák-magyar banknál giró számlán	424	28 Betétek: Könyvecskékre	70965.47
Más intézeteknél folyó számlán	1050	70 Heti betétek	11252.34
Átmeneti visszleszámitolási kamatok	1272	81 Visszleszámitolt váltók	124945
Értékpapírok	2200	Átmeneti kamatok és tételek	5339
Leltár 1473.93 Kor.-ból leírás után	1200	Kifizetetlen osztalékok	430
Ingatlanok	6311	52 Intézetek folyószámlák követelése	50
		Egyéb tartozások	711
		Tiszta nyereség	13126
	334367	94	334367
			94

Torontál-Vásárhely, 1900. évi december hó 31-én.

Tótka Lajos s. k.
pénztárnok.

A könyvvitelért:
Hrusztek Nándor s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

Ambrózy Sándor s. k. Sepsey Mihály s. k. Gacsal János s. k. Dr. Somogyi Sándor s. k. Sepsey János s. k.
Varga Béla s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Torontál-Vásárhely, 1900. évi december hó 31-én.

A felügyelő bizottság:

Nádor Béla s. k. Dr. Weil Adolf s. k. Sasi András s. k.

Nyereség- és Veszteség-Számla. Lezáratott 1900. évi december hó 31-én.

Terhek	Összeg korona értékben.	Jövedelmek	Összeg korona értékben.
Betétek kamata	3541.45	Előírás a múlt évről	292
Heti betétek kamata	557.10	4098 55 Váltókamatok és díjak	30430
Tőkekamat adó	374	61 Értékpapír kamatok	29
Állami és községi adók	1280	43 Folyószámla, jelzálogkölcson és zálogkamatok	292
Bélyegek és illetékek	79	98 Ingatlanok jövedelme	236
Tiszti fizetések	3264		
Költségek: (házbér, fűtés, világítás, nyomtatvány, postaköltségek stb.)	1781	63	
Visszleszámitolási kamatok	7002	91	
Leírás a leltárból	273	93	
Tiszta nyereség	13126	01	
	31282	05	31282
			05

Torontál-Vásárhely, 1900. évi december hó 31-én.

Tótka Lajos s. k.
pénztárnok.

A könyvvitelért:
Hrusztek Nándor s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

Ambrózy Sándor s. k. Sepsey Mihály s. k. Gacsal János s. k. Dr. Somogyi Sándor s. k. Sepsey János s. k.
Varga Béla s. k.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Torontál-Vásárhely, 1900. évi december hó 31-én.

A felügyelő bizottság:

Nádor Béla s. k. Dr. Weil Adolf s. k. Sasi András s. k.

MEGHÍVÓ

az oszt. magy. monarchia I. általános tisztviselő egylete pancsovai takaré- és előlégtársulati szövetségének f. évi február hó 10-én délelőtt 11 órakor a városbáz nagy tanástermében tartandó

XXII. rendes

KÖZGYŰLÉSÉRE.

NAPIREND:

1. Jelentés az I. ált. tisztviselő egyletéről.
 2. Az 1900-ik évi zárjelentés.
 3. A felhívó bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyereség felosztása.
 5. A részvénybetétek maximumának meghatározása.
 6. Az elvég után fizetendő kamatláb meghatározása.
 7. A felvehető kölcsönök maximumának meghatározása.
 8. Indítványok: a) az alapszabályok módosítása.
 9. Pótválasztások.
- Ha ezen közgyűlés határozatképtelen volna, akkor a következő f. évi február hó 17-én délelőtt 11 óráig fog megtartatni.

Pancsován, 1901. évi január hó 20-án.

Martin Imre,
elnök.

Weiss Károly,
titkár.

102. szám.
1901. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint **Boskovics A. és fia** végrehajtónak **Singer Terézia** ellenében fennálló 164 kor. 10 fillér s jár. kielégítése végett a bírói árverés végrehajtást szenvedőnek tulajdonul felvett a petrovoszellői 2255. sz. tkvben felvett ingatlanokra u. m.: 1) 1018. sz. ház és 270 □-öl házhelyre 2520 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelt s 1901. évi február hó 28. napjának d. e. 9 órára Petrovoszellői községében tartandó nyilvános árverés Petrovoszellői községében a hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett eladás alá fog kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígért nem tétetnek, az árverésre kifizött ingatlan a kikiáltási áron alól is fog eladatni.

2. Árverelni szándékozók tartoznak a kiküldött kezéhez a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

3. A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, mindenkor a leütés naptól számítandó az első részletet 30 nap, a másodikat 45 nap s a harmadik részletet pedig 60 nap alatt a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni.

Kir. Járásbírósg tkvi hatóság Alibunár 1901. évi január hó 6-án.

Tóth,

1-1

kir. aljbíró.

9554. szám.
tkv. 1900.

Árverési hirdetmény és kivonat.

Az alibunári kir. bíróság mint tkvi hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint **Dr. Billitz Béla** ügyvéd által képviselt **Pollak Hermann** és fia **ezégek Malicza Mladen** illetve **Illia, Mihály és Milán** ellenében fennálló 1200 kor. s jár. kielégítése végett a bírói árverés végrehajtást szenvedőnek tulajdonul a dobriczai 542. f. 2185. számú telekjegyzőkönyvben foglalt ingatlanára u. m.: a 90. hrsz. 2 hold III. oszt. szántó 66 kor. 89. hrsz. 2 hold III. oszt. szántó 66 kor. a dobriczai 2007. számú telekjegyzőkönyvben felvett 7. szám ház és 850 □-öl házhely 560 kor. 1. dűlő 62. hrsz. 1 hold I. oszt. szántó 156 kor. 1. dűlő 62. hrsz. 2 hold I. oszt. szántó 313 kor. 1. dűlő 71. hrsz. 1/800 hold I. oszt. szántó 42 kor. 1. dűlő 61 hrsz. 1/800 hold I. oszt. szántó 41 kor. 3. dűlő 62. hrsz. 1 hold II. oszt. szántó 148 kor. 3. dűlő 62. hrsz. 2 hold II. oszt. szántó 296 kor. 3. dűlő 49. hrsz. 2 hold II. oszt. szántó 475 kor. 3. dűlő 104. hrsz. 1/534 hold II. oszt. szántó 330 kor. 3. dűlő 104. hrsz. 1/1066 hold II. oszt. szántó 350 kor. 3. dűlő 62. hrsz. 3/800 hold I. oszt. kaszálóból a kisa-játítás folytán még meglevő 3,505 hold 721 kor. 254. hrsz. 200 □-öl kert 36 kor. hrsz. nék. 200 □-öl 36 kor. hrsz. nélküli 400 □-öl kert 43 koronában megállapított kikiáltási ár mellett elrendelt s 1901. évi február hó 18. napjának d. e. 9 órakor Dobricza községében tartandó nyilvános árverésen Dobricza községében a hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett eladás alá fog kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígértet senki sem tenne, az árverésre kifizött ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy annak letétbe való helyezését igazolni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben mindenkor a leütés naptól számítva az első részletet 30 nap, a másodikat 45 nap s a harmadikat pedig 60 nap alatt a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni.

A vétel után járó pénzüri illeték a vevőt terheli.

Alibunáron, 1900. évi november hó 30-án. Kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

Tóth,

1-1

kir. aljbíró.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

651. szám.
1901. tkv.

Végzés, árveési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi. hatóság **Tisu Péter** jelzálogos hitelező által előtérjesztett kérelem folytán a pancsovai kereskedelmi bank és takarékpénztár végrehajtónak **Illijevics Koszta** czeppaji lakos végrehajtást szenvedett elleni 300 kor. s jár. elleni végrehajtási ügyében az 1881. évi 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. s 185. §§-ai értelmében **Illijevics Koszta** illetve **Illijevics Maxa** késedelmes vevő czeppaji lakosok ellen a Czeppaja községben fekvő és az 1862. sz. tkvben foglalt: 1) 55. ö. i. sz. házra és 400 □-öl házhelyre 2574 kor. becsárban a visszarverést az **Illijevics Maxa** által letett 257 kor. 40 fillér bánatpénz elvesztésének kimondásával elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Czeppaja községében 1901. évi márczius hó 1 napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a tkvi hivatalban és a Czeppaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

Kikiáltási ár a becsár.

3. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 257 kor. 30 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

Pancsován, 1901. évi január hó 15-én. A kir. tszék. tkvi osztálya.

Bartha,

1-1

kir. tszékbi bíró.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír
az
„Adria”

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításán az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KESZÜTI

Csász. és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható:

Wittigschlager C., Jovanovics Testvérek, Kohn Samu stb. ezégeknek.

Nélkülözhetetlen és fölülmúlhatlan, hatásában cealhatatlan.

Világárcikk, kivitel az összes országokba.

Chief Office 48, Brixton Road, London S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon dícsért és legkeresettebb házi szerek

THIERRY A. Balzsamja.

Fölülmúlhatlan minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és minden belső betegségeknek. Külsőleg a legeredményesebb

„Sebgyógyyszer.”

Allein echter Dolos aus der Schutzengel-Fabrik A. Thierry in Pregrad

Valódi az összes művelt államokban bejegyzett zöld apézavéjegygyel és tokzárral a cég és „allein echter” szók nyomásával. Evi előállítás behozhatók 6 millió füveg Postai bérmentes szállítással 12 kis, vagy 6 kettős füveg 4 korona. — Egy minta-füveg ismertetés és a világ összes országában levő raktárak jegyzékével 1 kor. 20 fillér. Szétküldés csak az összeg előleges beküldése mellett.

THIERRY A. Százlevelű-rózsá-kenőcse

(úgynevezett **csodakenőcse**) elérhetlen szívóerővel és gyógyhatással! Műtetet rendszeren feleslegessé teszi. Ezen csodabalsammal egy 14 éves, gyógyíthatatlannak jelentett csontszű, legutóbb pedig egy 22 éves súlyos, rákfőle betegség gyógyított meg. Hatása antiszeptikus és gyors, minden nemű sebnél és gyuladással enyhítést hűtést és teljes gyógyulást hoz. Gyorsan puhítólag és osztatólag hat és minden, bármily mélyen behatolt minden nemű idegen testből biztosan megszabadít. Egy tégely a pénz előleges beküldése után bérmentes 1 kor. 80 fillér. Nagyobb rendeléseknél ole óbb. — Evi kimutatható készítés 100.000 tégely.

Minkét szerről egy egész iruttár köszönet fekszik eredetiben a világ összes országaiból betekintés végett. — Kerüljön mindenki bármily távolról és vigyázzon a minden tégelyre bégegetett czégre „Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry”. A hol nincs raktár, ott ne tessék magát hamisítványok, vagy a litólag egyenértékű készítmények megvételére magát rábeszélmi hagyyni hanem tessék egyenesen a következő ezimen rendelni:

Apotheke A. Thierry's Fabrik in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák állami hivatalnokok szövetségének szállítója
(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

9796. szám
tkv. 1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alibunári kir. járásbírósg mint tkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint a **fehértéplomi takarékpénztárnak Murgul Mojsze, Jován, Stefan, Joszim, Szimion, Illia, kk. Demeter, Anna** s a kevi-szöllői gör.-kel. román egyház ellenében fennálló 2400 kor. s jár. kielégítése végett a bírói árverés végrehajtást szenvedőeknek, illetve az 1881. évi LX. 142. §-a alapján **kk. Murgul Demeter és Anna** tulajdonul a kevi-szöllői 2083. sz. tkönyvben foglalt ingatlanokra, u. m.: 50 hrsz. 2. 400 hold III. oszt. kaszáló 198 kor. **Murgul Joszim s Illia** tulajdonul a kevi-szöllői 2084. sz. tkvben felvett: 5. dűlő 50. hrsz. 800 □-öl I. oszt. kaszáló 40 kor. **Murgul Stefan és Szimion** tulajdonul a kevi-szöllői 2057. sz. tkvben felvett: 240 □-öl házhely 280 kor. 1. dűlő 50. hrsz. 1100 hold I. oszt. szántó 274 kor. 50. hrsz. 2 hold III. oszt. szántó 316 kor. **Murgul Jován** tulajdonul a kevi-szöllői 2082. sz. tkvben felvett: 106. hrsz. 795 □-öl kert 90 kor. **Murgul Mojsze** tulajdonul a kevi-szöllői 2081. sz. tkvben felvett: 190. hrsz. 540 □-öl szőlő 128 kor. s végre a kevi szöllői gör.-kel. román templom tulajdonul a kevi-szöllői 1919. sz. tkvben felvett: 2. dűlő 50. hrsz. 3 hold II. oszt. szántó 474 kor. 3. dűlő 50. hrsz. 3 hold II. oszt. szántó 445 kor. 5. dűlő 50. hrsz. 4. 500 hold I. oszt. kaszáló 522. kor. s a kevi szöllői 2091. sz. tkvben felvett: 73. szám ház s 340 □-öl házhely 224 kor. megállapított kikiáltási ár mellett elrendelt s 1901. évi február hó 25. napjának d. e. 9 órára Kevi-Szöllős községében tartandó nyilvános árverés Kevi-Szöllős községében a hivatalos órák alatt megtekinthető feltételek mellett eladás alá fog kerülni.

Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígért nem tétetnek, az árverésre kifizött ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak letétbe helyezését igazolni.

A vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, mindenkor a leütés naptól számítandó az első részletet 30 nap, a másodikat 45 nap s a harmadik részletet pedig 60 nap alatt a pancsovai kir. adóhivatalnál lefizetni.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. Alibunáron, 1900. évi október hó 11-én.

Tóth,

1-1

kir. aljbíró.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszér, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik küszvényél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggeljelre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován.